

Et sikkert arbejdsmiljø

Vil du være på forkant eller bagkant?
– det er billigere, nemmere og sikrere at være på forkant.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Sæt arbejdsmiljø ind i budgettet

Kan regnskabsafslutning, regnskabsgennemgang, regnskabsmødet eller budgetplanlægning være tidspunkter, hvor der med fordel også kan tænkes investering i det gode arbejdsmiljø? Måske skal der endda tilføjes en fast budgetpost til at fremme den attraktive arbejdsplads i forhold til sikkerhed og sundhed – ikke mindst for løbende at have det inde på radaren?

Arbejdsmiljø bliver også en del af ESG afrapporteringen

Den attraktive arbejdsplads, hvor arbejdsulykker og nedslidning forebygges, bliver et vigtigt element fremadrettet i ESG-afrapporteringen til fx finansielle institutter, i ledelsesafrapporteringen og i det hele taget i opretholdelsen af en landbrugsvirksomhed, der kan rekruttere og fastholde de bedste medarbejdere.

CAP-reformen og arbejdsmiljøet

Pr 1/1 2025 implementeres "social konditionalitet", hvori truslen ligger om træk i hektarstøtten ved overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Detaljer kendes endnu ikke, men kravet er opstået i CAP-reformen og skal udmøntes i Danmark fra 2025 – endnu et incitament til at forebygge og ikke afvente.

Punkter at drøfte med kunden ved budgetplanlægning det kommende år

Skal der investeres i det gode arbejdsmiljø? Investeringen er ofte minimal, mens omkostningerne ved ikke at forebygge kan være overordentligt store, hvis ulykken er ude.

Der er hjælp at hente hos din lokale arbejdsmiljøkonsulent ved

Kontaktinfo

Konsulent _____ tlf, _____ mail _____

Konsulent _____ tlf, _____ mail _____

Emner - generelt for landbrugsvirksomheder:

AMO – Arbejdsmiljøorganisation med uddannet arbejdsmiljøleder og arbejdsmiljørepræsentant

Har virksomheden over 9 ansatte – så skal der afsættes tid og beløb af til opgradering af hhv. arbejdsmiljølederen og -repræsentanten

Valg og 3 dages kursus 1. år og dernæst skal der tilbydes efteruddannelse de næstkommende år.

APV

Hvert 3. år skal APV opdateres – er det nu? Er der behov for hjælp fra en konsulent? Inkluder en rundring med fokus på sikkerhed og sundhed.

Årlig arbejdsmiljødrøftelse

Hvert år skal der udføres den "årlige arbejdsmiljødrøftelse" – der skal sættes konkrete mål for kommende års arbejdsmiljøindsats. Er der behov for hjælp fra en konsulent?

Er der udført kemisk risikovurdering?

Der skal udføres kemisk risikovurdering for alt kemi (pesticider, rengøringsmidler, olier og maling), men også for arbejdsprocesser hvor der er risiko for udsættelse for kemiske stoffer (håndtering af gylle, ved svejsning, støv, højtryksrensning mm.)

Der er hjælp at hente via app'en CRiskA, men der skal også sættes tid af til instruktion og opfølgning.

Personlige værnemidler

Er der indkøbt personlige værnemidler? Er disse i god stand og klar til endnu et års brug eller skal der indkøbes nyt? (sikkerhedssko/-støvler, beklædning, handsker, briller, åndedrætsværn, høreværn).

Tekniske hjælpemidler

Mangler der tekniske hjælpemidler til at udføre arbejdsopgaver mere sikkert, sundt og effektivt? Arbejdsmiljøpuljen kan evt. give tilskud til at afprøve nye tekniske hjælpemidler (fx vaskerobot, exoskelet, plansiloløsning osv.).

Diverse: Afskærmninger, udsugning, dæksler, eftersyn, rækværk, stiger mm.

Skal der afsættes budget til nye afskærmninger (PTO), dæksler til fortank, udsugning til svejseanlæg, rækværk til lofter/plansiloer, udskiftning af defekte stiger?

Anmeldelse af arbejdsulykker

Det er lovpligtigt at anmelde arbejdsulykker med over en dags sygefravær. Det kan være afgørende for den forulykkede i forhold til at få udbetalt erstatning i tilfælde af mén efter ulykken.

OBS

Husk også at forsikre dig selv. Den frivillige arbejdsskadeborsikring er SÅ vigtig, hvis du selv som ejerleder kommer til skade.

CASE:

En gylleulykke

Forulykkede udsættes for høj gaskoncentration og besvimer under udskylning af gylle. Der gives førstehjælp (kunstigt åndedræt), 112 alarmeres, forulykkede afhentes af helikopter, lægges i koma, udskrives efter 4 dage under behandling af antibiotika.

OMKOSTNINGER FOR FORULYKKET OG NÆRTSTÅENDE

Fysiske skader	Dårlig hukommelse, træthed, skader på slimhinder og luftveje.
Psykiske skader	Kan ikke overskue så meget som før.
Økonomiske omkostninger	Mindre arbejdsdygtig end tidligere, sværere at finde nyt job.

OMKOSTNINGER FOR VIRKSOMHEDSEJER

Vikar	Gennemsnitligt 10.833 kr./uge for fuld vikardækning inkl. weekendarbejde hver 3. weekend.
Løn/sygedagpenge	Ved sygemelding på dagpenge koster første måned arbejdsgiver 18.753 kr. (ved løn under sygdom vil det koste lønnen). Efter den første måned kan arbejdsgiver få refunderet 4.465 kr./uges sygemelding (dagpengesatsen) af kommunen.
Tid	Timeløn til kolleger for bearbejdelse af ulykken.
Bøde	Potentielt 70.000 kr. – højere ved skærpente omstændigheder
Psykiske skader	Føler ansvar og dårlig samvittighed

OMKOSTNINGER FOR SAMFUNDET

Refusion af sygedagpenge	Efter de første 30 dages sygemelding mulighed for refusion, 4.465 kr./uge, evt. arbejdsløshedsdagpenge
Tabt skatteindtægt	Tabt skatteindtægt udgør ca. 3.250 kr./måned sygemelding.
Behandling i sundhedsvæsenet	Akut behandling, helikopterafhentning, kunstigt koma i 3 dage, 24 timers behandling af infektion, efterfølgende genoptræning.
Forsikringsudbetaling	Erstatning på baggrund af vurderet grad af varige mén.

OMKOSTNINGER I FORHOLD TIL FOREBYGGELSE

Instruktion	Medgået arbejdstid, evt. 2 personer om opgaven.
Opbygge viden om forebyggelse af ulykker	Deltagelse i obligatorisk uddannelse for leder og medarbejder
Køb af gyllegasdetektor	1.600 kr. excl. moms*
Halvmaske med gasfilter	1.114 kr. excl. moms*
Luftforsynet åndedrætsværn	7.075 kr. excl. moms*
Beredskabsmaske	1.109 kr. excl. moms*

* Priser ved Hoffman (2022)

Specifikt for kvægbesætninger

Kvinden ville tage kalven og koen ud af boksen. Hun gik ind i boksen, uden koen havde set hende. Koen blev forskrækket og aggressiv, og kastede hende over ryggen, trampede på hende, og stangede hende efterfølgende. Hun kom ud af boksen ved at bevæge sig lidt efter lidt mod åbningen, alt imens koen fortsatte med at trampe på hende og forsøgte at stange hende. Hun var sygemeldt tre år efter skaderne.

En tidlig mørk vintermorgen skal en landmand flytte nogle dæk fra en plansilo. Han er derfor på vej over til nabosiloen, men glemmer, at den er der taget mere af. Han træder ud i den tomme luft og falder 2,5 meter ned. Ved faldet slår han luften ud af lungerne, vrider armen rundt og bøjer ribbenene i den ene side. Han er sygemeldt i to måneder pga. smerter i arm og ribben. Ulykken kunne være forhindret, hvis der havde været et rækværk på kanten og lys på pladsen.

Risici at forebygge:

Fald fra plansiloer

Er der monteret egnet rækværk på plansiloer?

Fører falder ud af minilæsser

Er der brugbar sikkerhedssele og styrtbøjle på minilæsser?

Risiko for halmballer over sig

Er der egnet maskine til at stable halmballer – med FOPS (styrtværn/bøjer for genstande som halmballer, der kan falde ned over føreren) eller førerhus?

Arbejde med gentagne bevægelser

Ved arbejde i evt. malkestald kan der være risiko for belastningsskader. Er der nogen, som har problemer med skulder eller ryg?

Husk

God instruktion i alle arbejdsopgaver og vær bevidst om vigtigheden i at gå foran og være den gode rollemodel

Specifikt for grisebesætninger

En medarbejder, som skulle i gang med at højtryksrense en svinestald, ville bruge den basiske sæbe Bio Gel, der er god til at løsne fedtlag. Da han åbnede flasken med sæbe, var han så uheldig at få en dråbe i øjet. En kollega sørgede for, at han blev lagt ned og fik øjet skyllet. Der var ingen egentlig øjenskyl på stedet, i stedet brugte kollegaen en engangssprøjte og vand fra hanen. Det blev besluttet at køre den tilskadedkomne på skadestuen, men da smerterne blev værre, blev der sendt bud efter en ambulance. Øjet blev skyllet hele vejen til skadestuen, og her fortsatte skyllning. Medarbejderen måtte melde sig syg i 14 dage og fik en blivende ridse på hornhinden.

3 cm flænger i lår og balde. Det var hvad en medarbejder i et sohold fik ud af at genne med en orne under inseminering – ellers ren rutine, når der er 120 søer pr. løbehold. Men to orner havde gejlet hinanden så kraftigt op på hver side af en låge, at fråden stod dem om mundvigene. Da medarbejderen skubbede til den ene for at få den gennem næste låge, snurrede ornen rundt mod hende. Hun nåede kun at vende ryggen til ornen, før den løftede hende op ad lågen, og dens hjørnetænder flænsede lår og balde. Liggende på maven på bilens bagsæde blev hun kørt til sygehuset, hvor sårene blev rensset, inden der kom plaster på. Herefter stod den på antibiotika de følgende dage.

Risici at forebygge:

Risiko for forgiftning af gyllegas

Er der indkøbt gyllegasdetektor?

Er der beredskabsmaske? Filterflugtmaske Parat 4700 HARD (1.109 kr.)

Risiko for nedslidning og øjenskader ved højtryksrensning

Kan vaskerobot anvendes? (mulighed for tilskud via arbejdsmiljøpuljen i 2023).

Motordrevet åndedrætsværn ved mere end 3 timers brug af åndedrætsværn – har vi det?

Ergonomiske håndtag – strips er NO-GO!

Risiko for alvorlige skade ved brug af defekt kadavervogn

Er den i god stand eller skal der en ny til? Risiko for rekyl ved dårlig i stand.

Husk

God instruktion i alle arbejdsopgaver og vær bevidst om vigtigheden i at gå foran og være den gode rollemodel

Specifikt for planteavl

Under- og overarm alvorligt kvæstet. Det var, hvad en landmand fik ud af forsøget på at ordne en afskærmning – uden at standse kraftoverføringen. Problemet var, at afskærmningen kørte med rundt, fordi kæden ikke var sat på plads. Og uden at standse kraftoverføringen satte landmanden begge handsker på afskærmningen. Den løse kæde greb fat i hans trøje, så han blev slynget med rundt og landede på betongulvet på den anden side af tilkoblingen. Stadig ved bevidsthed lykkedes det ham at standse traktoren, hvorefter han fik tilkaldt hjælp via 112. Ventetiden blev en lidelse med kun én trøst: Armen blev ikke revet helt af.

Under stabling af minibigballer med en minilæsser blev en landmand ramt af en minibigballe, der faldt fra femte lag. Han nåede lige at krybe sammen hen over rattet. Minibigballen lagde sig på hans ryg, hvorfra det lykkedes ham at vippe den ned på gulvet. Hen under aften gjorde det imidlertid så ondt, at han måtte på skadestuen, og i de følgende dage fik han konstateret to diskusprolaps-er og en revnet ryghvirvel. Seks måneders sygdomsmedling og prognosen lyder på varige mén.

TRODS EN OMFATTENDE INDSATS lykkedes det ikke at redde en 34-årig mand, der faldt ned i en kornsilo. Manden blev fundet i siloen, men hans liv stod ikke til at redde, og en læge på stedet erklærede ham død. Vidner har fortalt, at han stod på siloen, men pludselig var forsvundet. Brandvæsenet havde 25 mand på opgaven med at tømme siloen for de flere hundrede ton korn. To kornsugere fra et foderstoffirma sugede korn ud af siloen, mens 10 mand gravede i kornet.

Risici at forebygge:

Trafikulykker – gående /kørende

Har du et kamera placeret, så du har gode oversigtsforhold, når du kører ud på vejen? Roterende blink – virker de? Er der mulighed for spejle, så gående bedre kan ses? Har du et kamera, så du kan se hele vejen rundt om maskinen?

Faldulykker

Kan en vaskebro afhjælpe risiko for fald ved vask af maskiner?

I marken

Understøt skærebordet ved reparation – har du brugbart materiel i traktoren? Brug teknisk hjælpemiddel til at fjerne tilstopper – har du egnet teknisk hjælpemiddel? Vent ALTID til efterløb er stoppet før reparationer igangsættes - sæt aldrig hænder/fødder ind i roterende dele.

Husk

God instruktion i alle arbejdsopgaver og vær bevidst om vigtigheden i at gå foran og være den gode rollemodel

